

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
QISHLOQ VA SUV XO'JALIGI VAZIRLIGI**

TOSHKENT IRRIGATSIYA VA MELIORATSIYA INSTITUTI

"AXBOROT TEXNOLOGIYALARI" KAFEDRASI

**INFORMATIKA VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI
FANIDAN**

MA'RUZALAR JO'PLAMI

Toshkent - 2006

Ushbu ma'ruzalar to'plami institut ilmiy-uslubiy kengashining 2005 yil "21" sentabrda bo'lib o'tgan 1 - sonli majlisida ko'rib chiqildi va chop etishga tavsiya etildi.

Ushbu ma'ruzalar to'plami zamonaviy kompyuterlarning tuzilishi va imkoniyatlari, texnik va dasturiy ta'minoti, Windows operatsion sistemasi, Xujjatlarni yaratish, tahrirlash (MS Word), Mukammal xujjatlarni yaratish, Grafik ma'lumotlarni tayyorlash, Multimedia va interaktiv prezentatsiyalar (MS PowerPoint), Elektron jadval (MS EXCEL), Ma'lumotlar bazasi bilan ishlash (MS Access), Internet resurslaridan foydalanish, Elektron pochta xizmati haqidagi mavzular o'z aksini topgan bo'lib, institutdagi barcha bakalavriat ta'lim yo'nalishlarida va magistrlar mutaxassisliklarida ta'lim olayotgan talabalar uchun mo'ljallangan «Informatika va axborot texnologiyalari» fani bo'yicha ma'ruzalar to'plamidir.

Tuzuvchilar: Z.S.Abdullayev, fizika – matematik fanlar nomzodi, dotsent

N.B.Shamsiddinov, katta o'qituvchi

Taqrizchilar:

Sh.Nazirov –
Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
«Dasturlash texnologiyalari» kafedrasi
mudiri, f.-m.f.d., professor

B.Xudoyarov
«Oliy matematika»
kafedrasi dotsenti

KIRISH

Respublikamizda olib borilayotgan islohotlarning taqdirida yuqori malakali

mutaxassislarining roli beshoyiga kattadir. Shu sababli xalqimizning boy intellektual

qadriyatlarini va umumbashariy qadriyatlarini, zamonaviy madaniyat, iqtisodiyot, fan,

va texnologiyalar asosida yetuk mutaxassislar tayyorlash tizimi ishlab

chiquvchi va jadal sur'atlar bilan xayotga tatbiq etilmoqda.

Ta'lim tizimidagi chuqur va keng ko'lami islohotlarning mazmuni va

ishlab chiqarish muddatlari O'zbekiston Respublikasining «Ta'lim to'g'risida»gi

qonun va «Kadrlar tayyorlash milliy dasturi»da o'z ifodasini topgan. Jumladan,

«Kadrlar tayyorlash milliy dasturi»da ta'kidlanganidek, «kadrlar tayyorlash tizimi

mutaxassislarini mamlakatning ijtimoiy va iqtisodiy taraqqiyoti istiqbolligidan,

zamonaviy ehtiyojlaridan, fan, madaniyat, texnika va texnologiyaning zamonaviy

talablaridan kelib chiqqan holda qayta ko'rish» lozim.

Bugungi kunda barcha yo'nalishlarning zamonaviyligi ularning

mutaxassislashtirilganlik darajasi bilan o'lchanmoqda. Shu bois informatika va

axborot texnologiyalarining jamiyatimiz ijtimoiy va iqtisodiy hayotiga jadal

bilan kirib kelganligi zamonamizning xos xususiyatlaridan biri bo'lsa,

informatika fanini o'zlashtirish — davr talabidir.

Shu ta'lim tizimidagi ushbu adabiyot institutdagi barcha ta'lim yo'nalishlarida

o'qiyotgan talabalar uchun mo'ljallangan «Informatika va axborot

texnologiyalari» fanidan yozilgan dastlabki lotin alifbosida ma'ruzalar to'plamidir.

Ushbu ma'naviy dastur asosida yozilgan bo'lib, 13 bobdan iborat. Har bir

bob asosida takrorlash uchun savol va topshiriqlar keltirilgan.

Ma'ruzalar to'plami institut talabalarining informatika asoslarini

o'zlashtirish va kompyuterlardan o'z kasbiy faoliyatlarida foydalana olish

talablarini va ko'nikmasini hosil qilishga qaratilgan. Unda vatanimizda informatika

fanining taraqqiyoti va istiqbollari, zamonaviy kompyuterlarning tuzilishi va

ishlab chiqarish texnik va dasturiy ta'minotiga oid materiallar berilgan. Jumladan,

informatika operatsion sistemasi muloqat vositasining asosiy grafik ob'ektlari